

GEMEENTE ROOSENDAAL

BESTEMMINGSPLAN "HERZIENING 1 BUITENGEBIED WOUW"

TOELICHTING

BIJLAGE 10 - KWALITEITSVERBETERING LANDSCHAP LOCATIE
SCHOUWENBAAN 10 WOUWSE PLANTAGE

Landschapsinpassingsplan

Schouwenbaan 10 Wouwse Plantage

ZICHTLIJN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Onderzoeksmethode	3
3. Fysiek ruimtelijke analyse	4
4. Beleid	8
5. Visie op landschapsinpassing	11
6. Beplantingsontwerp	12
7. Beheer.....	15
Colofon	17
Versietabel	17

1. Inleiding

Mevrouw Slooters uit Wouwse Plantage is voornemens om een ruim opgezette campercamping te beginnen. Om dit mogelijk te maken is een landschapsinpassingsplan noodzakelijk. Dit rapport geeft aan waar en hoe de landschappelijke inpassing zal worden vormgegeven. De landschappelijke inpassing zal volgens berekening van Cuijpers Advies 1923m² moeten beslaan. Het is een zogenaamde categorie 3 ontwikkeling. Er wordt voor gekozen om de landschappelijke inpassing op eigen terrein te laten plaatsvinden. Hier is genoeg ruimte voor. Een afstort in het gemeentelijke groenfonds is niet aan de orde. Dit rapport vormt een bijlage van de toelichting van het bestemmingsplan 'Herziening 1 Buitengebied Wouw'.

Fig.1 Globale concept inrichtingsschets Camping, door opdrachtgever ter beschikking gesteld (ontwerp van derde)

2. Onderzoeksmethode

In dit landschapsinpassingsonderzoek wordt eerst de landschappelijke context bestudeerd. De context bestaat uit de beleidsmatige context en een fysiek-ruimtelijke¹ context. Vanuit die contexten wordt geanalyseerd hoe en met welke (natuur- en landschaps)elementen de landschappelijke compensatie het beste kan worden vormgegeven. Dit wordt vertaald in een beplantingsontwerp en een beheerplan. De hoeveelheid landschappelijke kwaliteitsverbetering is bepaald op 1923m². In dit onderzoek wordt daarbij een inhoudelijk optimale invulling, zowel de locatie als het soort beplanting.

¹ De opbouw van het landschap: de historische ontwikkeling, de huidige structuren, de beeldbepalende structuren en dergelijke.

3. Fysiek ruimtelijke analyse

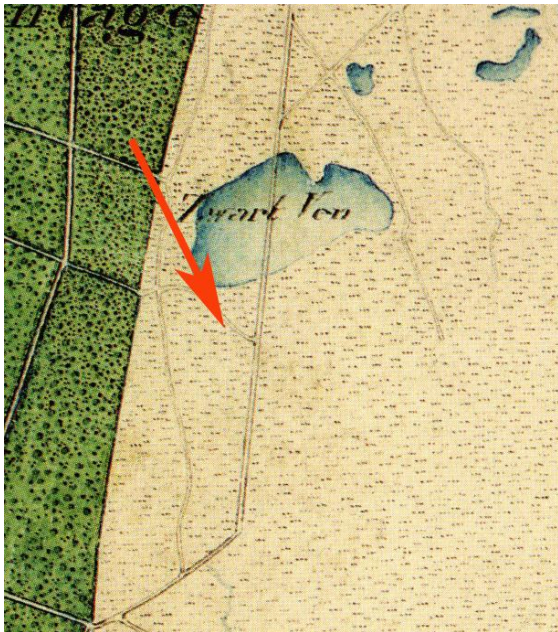

Fig.2 KAARTBEELD 1840; uit: Historische Atlas Noord-Brabant, Uitgeverij Nieuwland
(in figuur 2, 3 en 4 is het huidige bouwvlak aangestipt met een rode pijl)

Tussen 1840 en nu is het landschap veel veranderd. De Schouwenbaan, die toen een andere naam had, lag er al wel. Het was een nat heidegebied met diverse poelen. Aan de westzijde was bos aangeplant voor de houtproductie. Dit gebied had de naam De Plantage. Er was geen bebouwing of bewoning aanwezig.

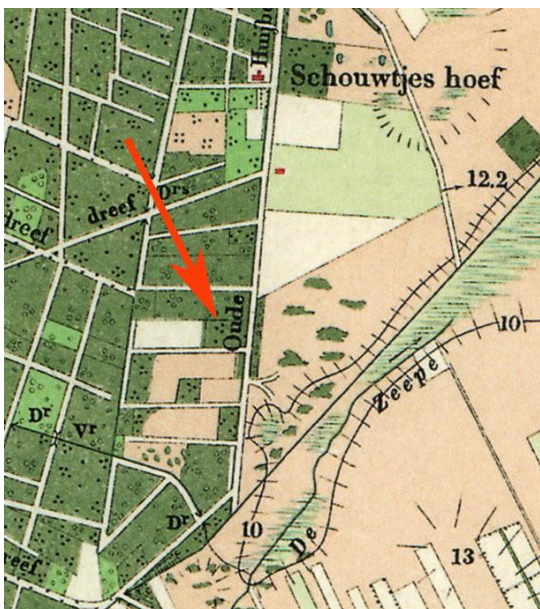

Fig.3 KAARTBEELD 1905; uit: Grote Historische Atlas Noord-Brabant, Uitgeverij Nieuwland

Ten opzichte van 1840 is het landschap tot 1905 veel veranderd. De zone tussen het bos van 1840 (zie fig.2) en de Oude Huijbergsche Baan (die nu Schouwenbaan heet) is ontgonnen en opgedeeld in kleinere percelen. Er zijn oost-west lopende paden gemaakt waardoor de percelen toegankelijk werden voor bewerking. Er is bos aangeplant maar ook waren er nog steeds delen heide. Aan de

oostzijde van de Schouwenbaan werd het gebied ook deels ontgonnen. De zone rond de Zeepe was nog nat. De Zeepe had nog een natuurlijk karakter.

Fig.4 KAARTBEELD 2005; uit: Topografische Atlas Noord-Brabant, Uitgeverij ANWB

Ten opzichte van 1905 is het landschap doorontwikkeld. Het kleinschalige karakter is veranderd. Er is vanuit de Schouwenbaan richting het westen bos verwijderd en is in gebruik genomen als akkerbouw en weide. Dit zijn ruime percelen die in de verte grenzen aan de bosrand. Aan de oostzijde van de weg is het beekje de Zeepe gekanaliseerd tot sloot. Alle landbouwpercelen aan deze zijde zijn heel ruim van opzet. Tussen 1900 en 2000 zijn een aantal boerderijen bijgekomen. Het gebied oogt nu nog steeds erg rustig. Langs de Schouwenbaan staan nog diverse eiken.

Fig.5 Uitzicht op Schouwenbaan naar het zuiden: ruimtelijk gevoel

Fig.6 Uitzicht van Schouwenbaan richting westen: diepe kavels en daarna bos

Fig.7 Uitzicht van Schouwenbaan op zuidzijde perceel

Fig.8 Uitzicht vanaf perceel richting Schouwenbaan

De foto's 5, 6, 7 en 8 laten een open landschap zien, met alleen op enkele plekken (restanten van) laanbeplanting langs de Schouwenbaan. Verder veel diepe en grote akkers of velden met af en toe een rij beplanting tussen de erven. Er zijn enkele huizen met erfbeplanting op de huiskavel.

4. Beleid

In het beleid zijn de volgende aanknopingspunten te vinden op wat voor wijze de locatie ingepast moet worden.

In de Structuurvisie Roosendaal 2025 (2013) wordt over het plangebied het volgende algemene beleid bepaald: 'Roosendaal zet primair in op behoud van bestaande kwaliteiten voor natuur, water, landschap en het buitengebied en het ondersteunen van agrarische ontwikkelingen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het weidse open landschap in het noordelijk deel en het parklandschap in het zuidelijk deel van Roosendaal.'

Het parklandschap in het zuiden is een bestaande kwaliteit van het plangebied, maar het ondersteunen van agrarische ontwikkelingen ook. Een lichte recreatieve ontwikkeling zoals een minicamping met een beperkte omvang kan in het parklandschap makkelijk worden ingepast.

Welstandsnota (2013).

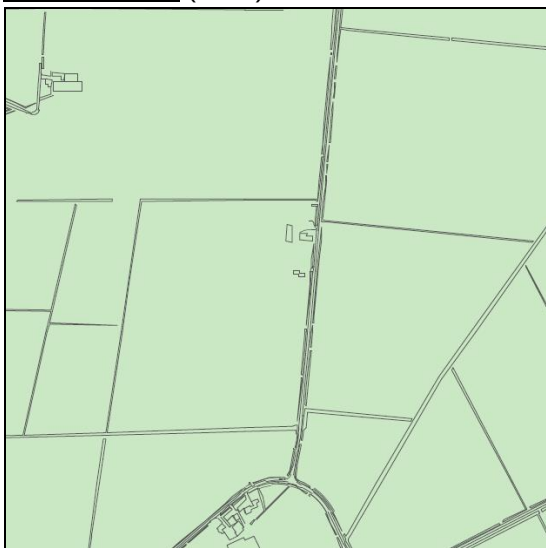

Fig.9 uitsnede uit Welstandsnota

Hierin wordt het gebied bestempeld als buitengebied 'zonder aanvullend beleid', en krijgt het in de categorisering de status 'gewoon' mee. In de tekstrapportage wordt verder voor het buitengebied aangegeven: 'De waarde is vooral gelegen in de combinatie tussen de oorspronkelijke structuurelementen zoals akkers, wegen tussen de weilanden en de afwisselende lintbebouwing.'

De locatie ligt niet aan een bijzonder lint. De welstandsnota biedt daarom geen aanknopingspunten voor de landschappelijke inpassing.

Bomenkaart gemeente Roosendaal

De gemeente heeft alle belangrijke bomen op een bomenkaart gezet. Deze bomen mogen in principe niet worden gekapt. Het plangebied heeft (schijnbaar) twee waardevolle bomen die nabij de inrit staan. Deze twee eiken blijven gehandhaafd. Het is onduidelijk waarom deze twee eiken wel beschermenswaardig zijn en de rest van de straat, die dezelfde leeftijd hebben niet.

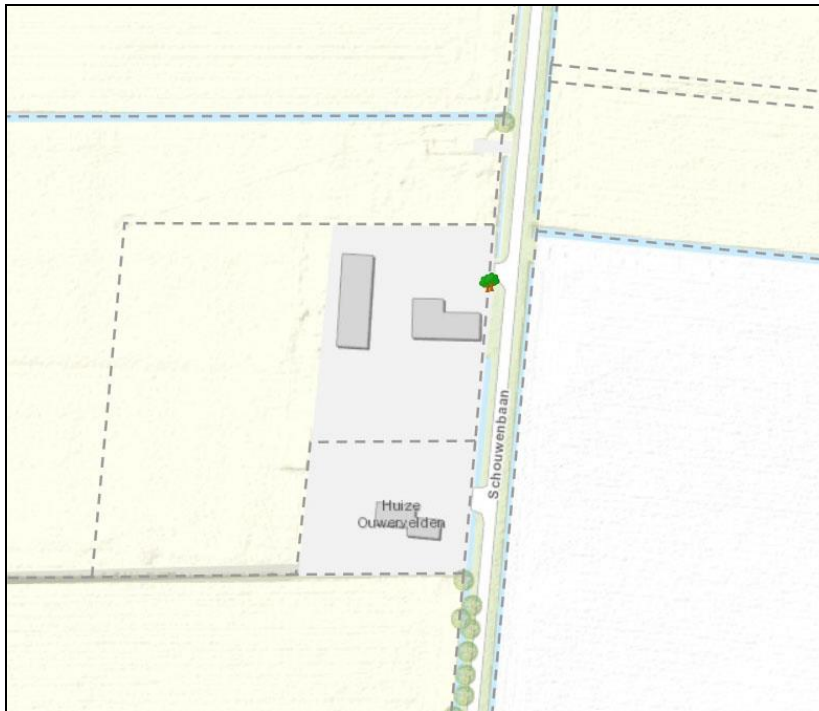

Fig.10 uitsnede uit bomenkaart

Fig.11 de vermoedelijk twee eiken bij de ingang: aan deze zone worden geen ingrepen gedaan en zal de oorspronkelijke situatie worden gehandhaafd (foto: Google)

Afsprakenkader Kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant (2014)

Kwaliteitsverbetering kan worden uitgevoerd door middel van:

- a. landschappelijke inpassing van bebouwing en bestemmingsvlakken;
- b. aanleg c.q. herstel van natuur- en landschapselementen ter versterking van de landschapsstructuur;
- c. aanleg recreatieve voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik (bankjes, wandelpaden, bebording, etc.);
- d. fysieke inrichtingsmaatregelen gericht op behoud en herstel van cultuurhistorie en archeologie;
- e. sloop van (niet cultuurhistorisch waardevolle) gebouwen/stallen/kassen en verwijderen verharding;
- f. verkleinen/opheffen van bestemmingsvlakken/bouwvlakken;

g. fysieke bijdrage aan realisering Ecologische hoofdstructuur (EHS) en ecologische verbindingzones (EVZ's).

Er zal in dit plan ingezet worden op b.: de aanleg van natuurelementen ter versterking van de landschapsstructuur.

5. Visie op landschapsinpassing

Fig.12 visie van ZICHTLIJN (foto:Google)

De omvang van de camping is ten opzichte van het omliggende landschap beperkt. Ook gerelateerd aan de andere erven in de omgeving heeft de camping een vergelijkbare grootte tot de andere erven/ huiskavels.

- Moet deze landgebruiksvorm worden afgescheiden van de rest van de omgeving door deze fors in te pakken met een zone aan opgaand groen? Figuur 1 toont de extensieve vorm van kamperen waarbij de campers op eigen terrein al redelijk goed worden ingepakt. Het is niet noodzakelijk om deze campers af te scheiden. Zo'n soort camping zou juist gebruik moeten mogen maken van de kwaliteiten van het landschap. Het unieke aan deze plek is het uitzicht op het bos aan de westzijde. Aan deze zijde komen weinig mensen en de afstand is zeer ruim. De campers zorgen niet voor visuele hinder. De gele pijl geeft aan dat vanaf deze zijde gebruikers van de Schouwenbaan zien dat er een camping is gesitueerd. Bij een onprettig beeld zou er voor gekozen kunnen worden om dit af te schermen. Maar een camping van deze omvang vormt geen nadelig zicht. De camping is hoofdzakelijk gesitueerd aan de achterzijde van het perceel waardoor er weinig zicht is vanaf de straat. Verder kan het juist interessant en prettig zien om te zien dat hier wat leven is. => **deze ontwikkeling niet inpakken met schaamgroen.**
- De kwaliteitsverbetering kan veel meer gevonden worden op de inzet van het verhogen van de natuurwaarden en daarbij inzetten op poelen, bloemrijk grasland en vogelbosjes. => **versterken van natuurelementen.**

6. Beplantingsontwerp

Onderstaand plaatje toont het door ZICHTLIJN voorgestelde beplantingsontwerp.

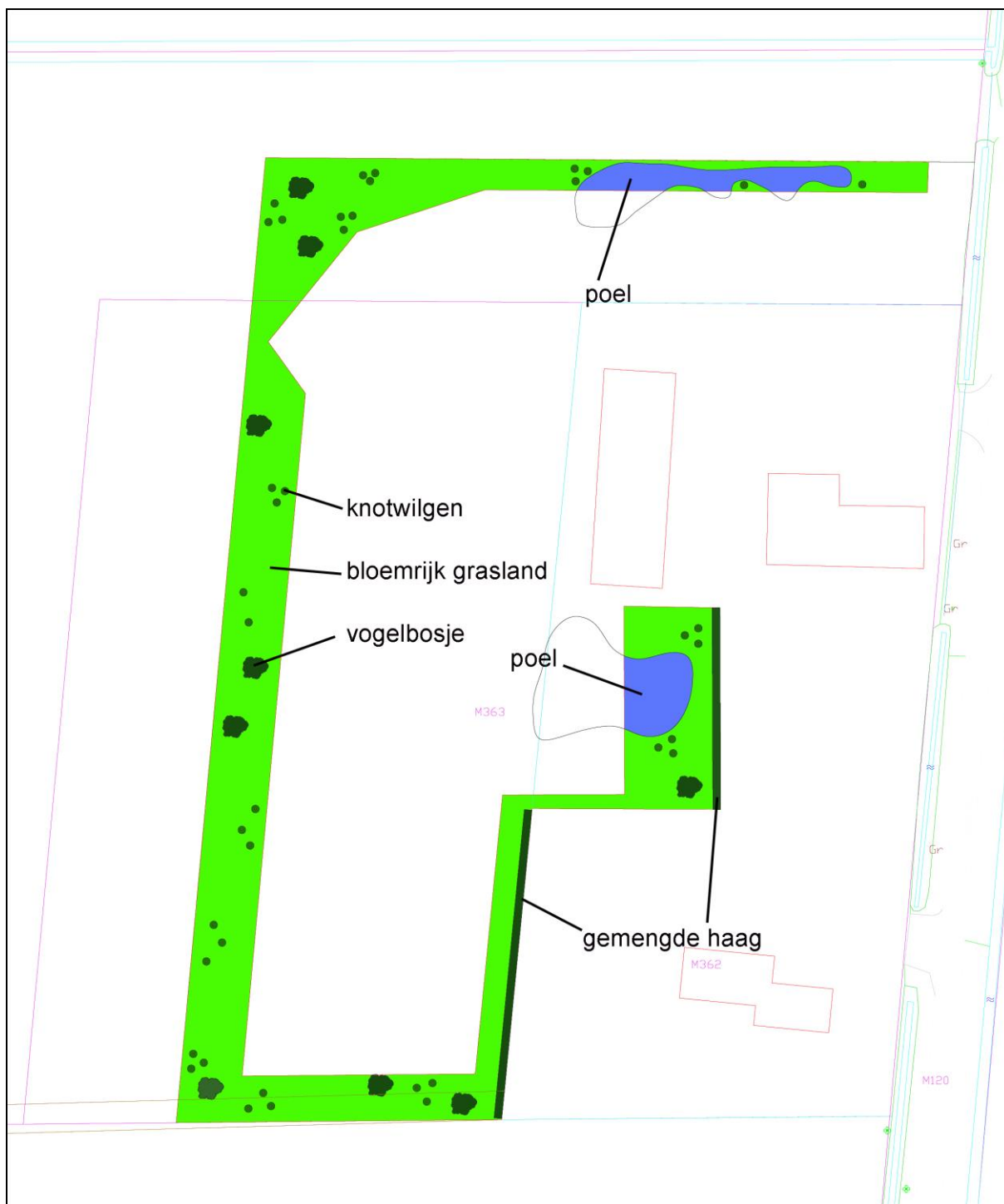

Fig.13 Beplantingsontwerp

De kwaliteitsverbetering van het landschap wordt ingevuld door om de camping, die voor een groot deel al bestaat uit groen (gras, hagen en bomen), een zone met natuur te maken die duurzaam in stand wordt gehouden. De beplanting zal primair tot doel hebben de natuurwaarden te vergroten door een ideaal leefmilieu voor insecten en vogels te creëren. Er wordt in totaal 2071m² aan natuur gemaakt, bestaande uit 40 knotbomen, 8 vogelbosjes (omvang per bosje ca. 7m², totaal 56m²), 66m¹

aan gemengde hagen, 176m² aan poelen (2 stuks) en de rest bloemrijk grasland. De hoeveelheid aan landschappelijke inpassing overschrijdt aan wat minimaal nodig is.

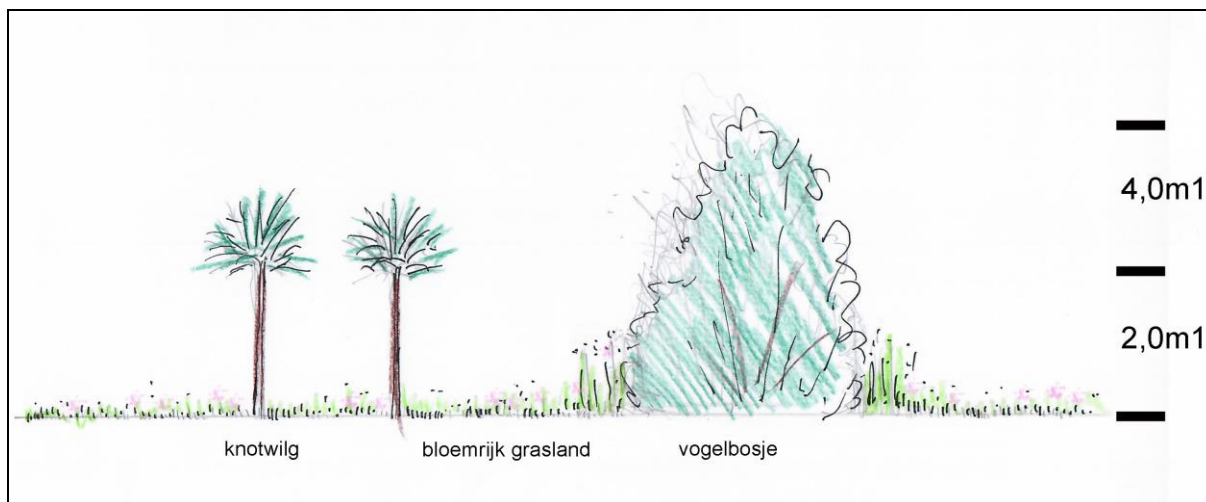

fig.14 hoogte knotwilg en vogelbosje

KNOTWILGEN

Er zijn diverse soorten wilg die als knotwilg worden gekweekt. Alle soorten zijn goed. *Salix alba* is de meest gangbare soort. De knot moet tussen de 2 en 2,5m boven maaiveld zitten. Er is geen minimale maat nodig bij aanplant. Een jonge boom zal vrij snel groeien.

VOGELBOSJE

De vogelbosjes zijn ca. 7m² groot en bestaan uit 5 verschillende struiken die samensmelten tot één geheel. Na enkele jaren groei zullen de struiken samensmelten tot één geheel en uitgroeien tot ongeveer 4 meter hoogte. In onderstaand schema worden de soorten aangegeven. Deze moeten willekeurig worden aangeplant. De aanplanthoogte moet minstens 100-120cm hoog zijn. Ieder bosje krijgt zo een andere samenstelling.

wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	aantal
<i>Crateagus monogyna</i>	Meidoorn	10
<i>Euonymus euopaeus</i>	Wilde kardinaalsmuts	4
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk	4
<i>Ligustrum vulgare</i>	Liguster	4
<i>Mespilus germanica</i>	Mispel	6
<i>Rosa rubiginosa</i>	Egelantierroos	8
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	4
SOM		40

GEMENGDE HAGEN

De gemengde hagen bestaan uit een bosplantsoen waarbij 3 struiken per m² worden aangeplant. De struiken staan op één rechte lijn bij aanplant. De verschillende struiken zullen samensmelten tot één geheel en een grove haag worden waar veel vogels in kunnen nestelen en voedsel kunnen zoeken. In onderstaand schema worden de soorten aangegeven. Deze moeten willekeurig worden aangeplant. De aanplanthoogte moet minstens 100-120cm hoog zijn.

<i>wetenschappelijke naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>aantal</i>
<i>Acer campestre</i>	<i>Veldesdoorn</i>	<i>20</i>
<i>Amelanchier lamarckii</i>	<i>Krenteboompje</i>	<i>30</i>
<i>Carpinus betulus</i>	<i>Haagbeuk</i>	<i>15</i>
<i>Cornus mas</i>	<i>Gele Kornoelje</i>	<i>15</i>
<i>Crateagus monogyna</i>	<i>Meidoorn</i>	<i>30</i>
<i>Euonymus europaeus</i>	<i>Wilde kardinaalsmuts</i>	<i>20</i>
<i>Fagus sylvatica</i>	<i>Beuk</i>	<i>20</i>
<i>Ligustrum vulgare</i>	<i>Liguster</i>	<i>20</i>
<i>Rosa rubiginosa</i>	<i>Egelantierroos</i>	<i>10</i>
<i>Viburnum opulus</i>	<i>Gelderse roos</i>	<i>18</i>

SOM

198

POELEN

Volgens de bodemkaart van de provincie is de GHG (gemiddelde hoogste grondwaterstand) 60-80cm. onder het maaiveld en de GLG (gemiddelde laagste grondwaterstand) is ca. 180cm. onder het maaiveld. Een ideale poel valt eens in de zoveel jaar compleet droog zodat er geen vissen in blijven leven. Te adviseren is om de poel ca. 2 meter diep te maken en daarbij flauwe taluds toe te passen, ca. 1:3 of bij voorkeur nog flauwer (ca. 1:10). De vrijkomende grond zal verspreid worden over de rest van de camping of worden afgevoerd. Er zullen geen taluds van worden gemaakt omdat dit vreemde landschapselementen zouden opleveren op deze locatie.

BLOEMRIJK GRASLAND

Circa 90% van de totale oppervlakte wordt ingezaaid met bloemrijk grasland. Hiervoor wordt 'Akkerrand Bloemrijk 2' van Advanata seeds geadviseerd.

7. Beheer

BEHEER KNOTWILGEN (bron: Brabants Landschap)

Beheer van staak tot knotwilg

- 1e zomer: de staak krijgt in het eerste jaar over de gehele lengte takken. Alle zijtakken lager dan 20 à 30 cm van de top worden met een snoeischaar verwijderd. Dit kan al een paar keer tijdens de eerste zomer.
- 1e winter: niets doen.
- 2e winter: de pruik uitdunnen, zodat de overblijvende takken meer ruimte krijgen. Dit noemt men stikken. Er blijven 8 tot 12 takken staan.
- 3e winter: zonodig het stikken herhalen.
- 4e winter: nu wordt de boom voor het eerst geknot in de periode van half november tot half maart. Alle takken worden op ongeveer 5 cm van de stam afgezaagd.
- 5e winter: de pruik stikken. Er blijven 8 tot 12 takken staan.
- 6e winter: niets doen.
- 7e winter: de boom knotten in de periode van half november tot half maart. Knot niet alle bomen gelijktijdig
- Met het oog op het verdwijnen van schuilmogelijkheden van steenuilen en andere dieren moeten niet alle knotbomen in hetzelfde jaar worden geknot (geld niet voor de eerste knotbeurt).
- Breng spreiding aan door bijvoorbeeld jaarlijks twintig procent te knotten.
- Daarna kan de wilg eens in de 3-5 jaar geknot worden. Het is verstandig om niet langer dan 5 jaar te wachten met knotten omdat de bomen dan gevoeliger worden voor de Watermerkziekte.

VOGELBOSJE

Het beheer is gericht op het zorgen van foerageer- en nestgebied voor vogels.

- Het opgaande moet ca. 4 meter hoog worden en niet hoger. Dan zouden het deels bomen kunnen worden die veel schaduw geven. Met name voor het beheer van de poelen en het grasland is dat niet wenselijk.

Dit leidt tot de volgende beheersystematiek:

- Einde zomer na aanplant: opnemen van inboet (doodgegane struiken)
- Winterperiode na ca. 1 jaar: de inboet aanplanten.
- Eerste drie jaar:
 - In principe geen snoei, alleen kruidlaag kort houden zodat de struiken de ruimte krijgen om te groeien. Het korthouden van de kruidlaag kan de eerste jaren met bosmaaier plaatsvinden.
- Vanaf het vierde jaar tot en met het tiende jaar:
 - Iedere winter 1/3 van alle hoofdsteltakken wegsnoeien en ter plaatse versnipperen en de snippers als mulchlaag aanbrengen. De hoogste takken moeten worden weggenomen.
- Iedere tien jaar moet de situatie opnieuw worden bekeken. Door concurrentiedruk, ziektes of andere oorzaken kunnen bepaalde struiken worden weggedrukt of niet goed groeien, waardoor er een te eenzijdig beeld ontstaat. Ook is er een kleine kans dat er gaten ontstaan in het beeld, doordat struiken wegvallen door afsterven. Mogelijk moeten er na 10 jaar struiken worden vernieuwd om het beeld weer goed te krijgen.

GEMENGDE HAGEN

Het beheer is in dit geval gericht op een afschermende werking.

- De haag moet ca. 2 tot 3 meter hoog worden en niet hoger. Hierdoor blijven de struiken ook onderaan groen en wordt de hoeveelheid groen niet te massaal.

Dit leidt tot de volgende beheersystematiek:

- Einde zomer na aanplant: opnemen van inboet (doodgegane struiken)
- Winterperiode na ca. 1 jaar: de inboet aanplanten.
- Ieder jaar de haag 1x per jaar scheren in de zomer, nadat alle jonge vogels uit nesten zijn uitgevlogen. Het snoeiafval verwijderen of het snoeiafval mulchen en bij de voet van de haag aanbrengen.
- Iedere tien jaar moet de situatie opnieuw worden bekeken. Door concurrentiedruk, ziektes of andere oorzaken kunnen bepaalde struiken worden weggedrukt of niet goed groeien, waardoor er een te eenzijdig beeld ontstaat. Ook is er een kleine kans dat er gaten ontstaan in het beeld, doordat struiken wegvallen door afsterven. Mogelijk moeten er na 10 jaar struiken worden vernieuwd om het beeld weer goed te krijgen.

POELEN

- Het beheer van de randen van de poel waar ook het bloemrijk grasland op groeit zal meegemaaid worden met het gras. Dit maaisel wordt afgevoerd.
- In de zomer wanneer de poel droogvalt kan ook het blad en ander materiaal wat zich ophoopt in de winterperiode worden verwijderd. Teveel organisch materiaal zorgt voor verzuuring van de poel en moet worden verwijderd.

BLOEMRIJK GRASLAND

- Het gras moet 2x per jaar worden gemaaid (juli en september), waarbij het maaisel moet worden afgevoerd om de bodem te verarmen. Als dit niet wordt gedaan, zal er uiteindelijk alleen gras overblijven. Door de verarming/ verschraving krijgen kruiden de kans om te ontwikkelen.

Colofon

Opdrachtgever:

Mary Slooters
Ouwerveldezicht
Schouwenbaan 10
4725ST Wouwse Plantage

Opdrachtnemer:

Zichtlijn
ir. Marcel van Wezel, landschapsarchitect
Oude Baan 113
5104 PA Dongen
m. 06-26794806
info@zichtlijn.nl

Foto's en afbeeldingen:

Kaartbeelden en luchtfoto's: (zie onderschriften)
Overige: Zichtlijn

Dongen, 4 november 2018

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/ of openbaar gemaakt worden mits de bron wordt vermeld.

Projectcode R150n-S10-2

Versietabel

versie	datum	opmerkingen
1	3-11-2018	conceptrapportage richting opdrachtgever
2	4-11-2018	akkoord opdrachtgever